

ВИКОРИСТАННЯ ІМУННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ АТАК НА РЕСУРСИ РОЗПОДІЛЕНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

**Дипломна робота на здобуття
кваліфікації бакалавра
системного аналізу**

**Король Олександр Олександрович, КА-
34**

**Керівник д.т.н., професор кафедри ММСА
Данилов Валерій Якович**

Вступ

З кожним роком зростає кількість програм, разом з нею зростає і кількість вірусів.

Розробники антивірусів фізично не можуть встигнути за темпами появи нових вірусів.

У зв'язку з цим постає задача розробки алгоритму, який дасть змогу виявляти нові віруси.

СТРУКТУРА ДОСЛІДЖЕННЯ

Об'єкт дослідження – задача виявлення шкідливих програм.

Предмет дослідження – штучні імунні системи, зокрема штучні імунні мережі.

Мета дослідження – дослідження штучних імунних систем як одних з провідних методів виявлення шкідливих програм.

ЗАВДАННЯ

Для досягнення мети поставлено наступні завдання:

1. Провести аналіз існуючих методів, що використовуються для вирішення задач виявлення шкідливих програм.
2. Розробити програмний додаток, який реалізує роботу імунної мережі.
3. Провести дослідження.

НЕГАТИВНИЙ ВІДБІР

- В імунній системі таке розпізнавання забезпечується Т-лімфоцитами і іншими клітинами, що мають на своїй поверхні рецептори, здатні виявляти чужорідні білки (антигени). Рецептори створюються на основі псевдовипадкового генетично зумовленого процесу перегрупування в ході освіти Т-клітин. Потрапляючи в тимус, Т-клітини піддаються цензуруванню, званому негативним відбором, при цьому клітини, які вступили в реакцію з власними білками, знищуються, а решта (що не утворюють з ними зв'язків) отримують можливість покинути тимус. Потім ці Т-клітини циркулюють по всьому організму і виконують функцію захисту від чужорідних антигенів.
- Аналогічно діє алгоритм негативного відбору, випадковим чином створюючи детектори і видаляючи ті з них, які розпізнають своє, так що залишаються детектори, які можуть виявляти будь-яке не своє.

ІМУННА МЕРЕЖА

- Імунна система являє собою комплекс клітин, молекули і органів, яка довела свою здатність виконувати деяку кількість завдань, таких як розпізнавання шаблонів, навчання, придбання пам'яті, генерація різноманітності, терпимості шуму, узагальнення, розподілене виявлення і оптимізація.

АЛГОРИТМ ВИЯВЛЕННЯ ВІРУСУ

Спочатку задаються два типи файлів(віруси і чисті файли). Ми обираємо файл який буде перевірятись і порівнюємо його з чистими файлами та з вірусами виявляючи відсоток співпадання.

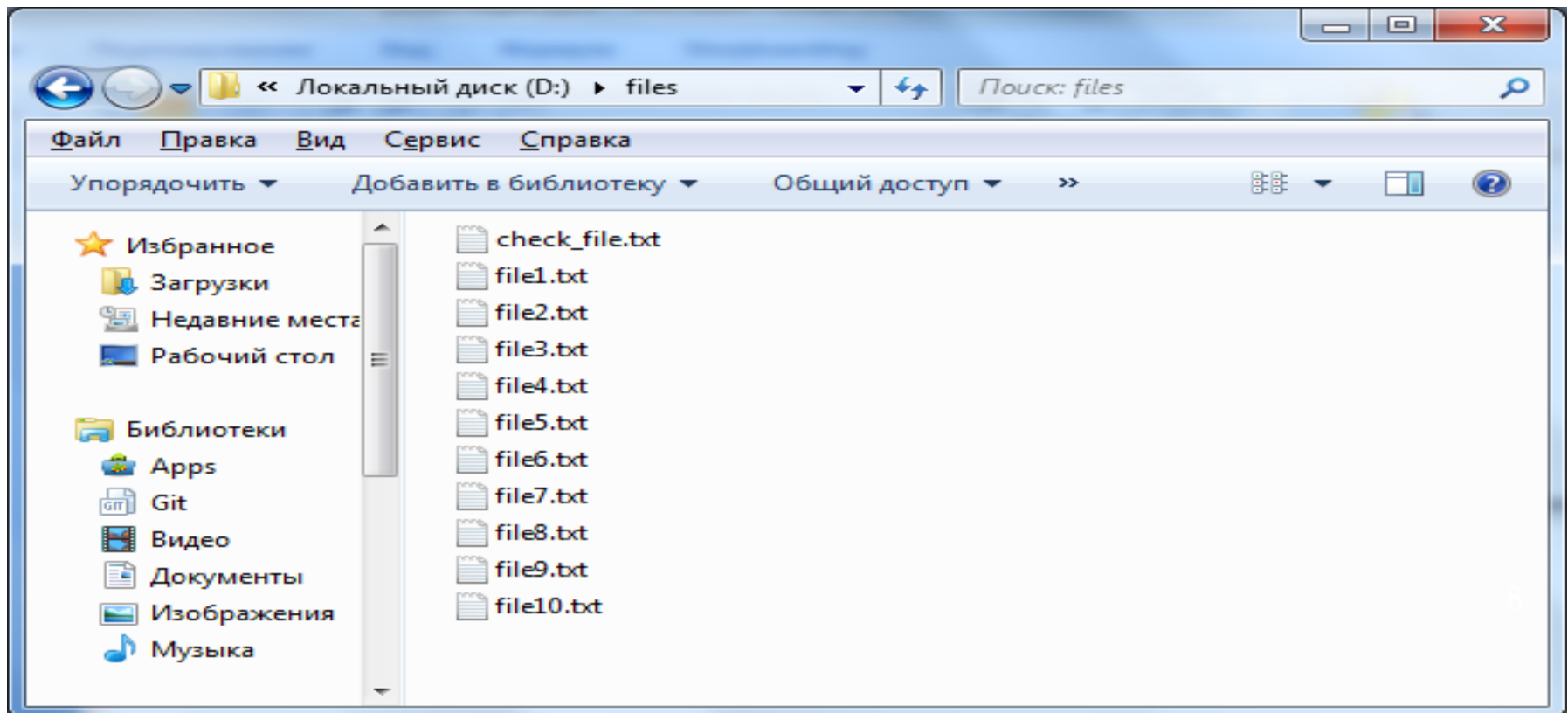
В залежності від того на скільки відсотків файл співпадає з вірусами/чистими файлами він відправляється в одну або іншу папку.

Якщо відсоток відповідності з чистими файлами $> 80\%$, а відповідність вірусам $< 20\%$, то файл вважається чистим, якщо ж відсоток відповідності вірусам $> 20\%$, файл відноситься до вірусів.

ПРИКЛАД РОБОТИ ПРОГРАМИ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ЧИСТОГО ФАЙЛУ

Problems @ Javadoc Declaration Console

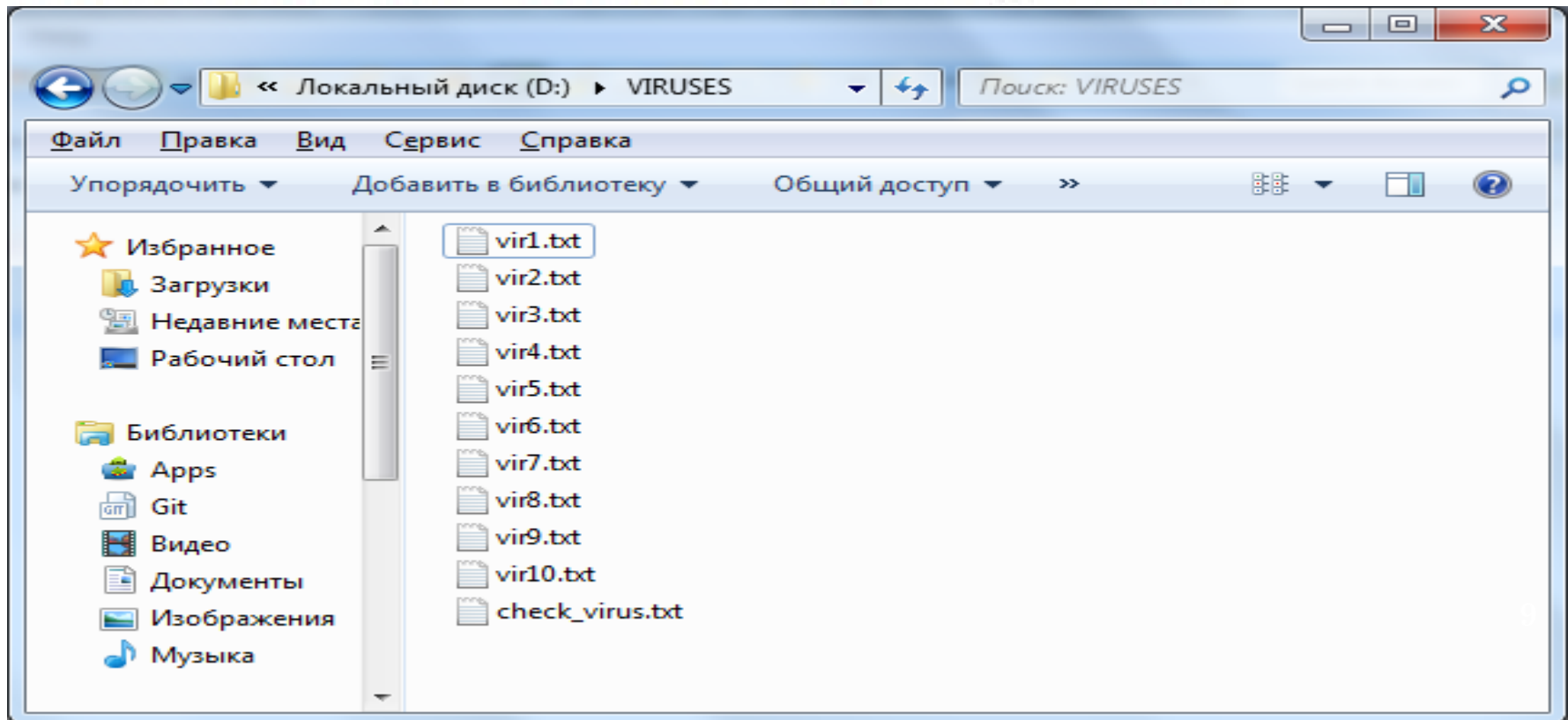
```
<terminated> program [Java Application] C:\Program Files\Java\jdk1.8.0_101\bin\javaw.exe  
File not infected, match with file = 90%  
File added to files folder with name check_file.txt
```


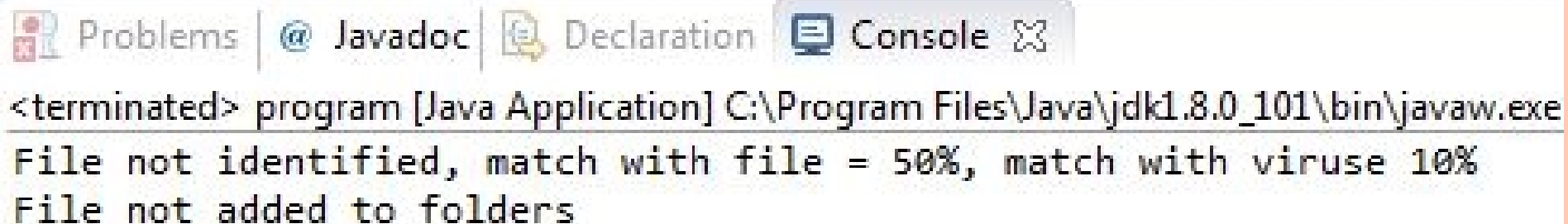
ПРИКЛАД РОБОТИ ПРОГРАМИ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ВІРУСУ

Problems @ Javadoc Declaration Console

```
<terminated> program [Java Application] C:\Program Files\Java\jdk1.8.0_101\bin\javaw.exe  
File infected, match with viruses = 30%  
File added to viruses folder with name check_virus.txt
```


ПРИКЛАД РОБОТИ ПРОГРАМИ ПРИ НЕДОСТАТНІЙ КІЛЬКОСТІ ЗБІГІВ

The screenshot shows an IDE interface with tabs for Problems, Javadoc, Declaration, and Console. The Console tab is active and displays the following text:

```
<terminated> program [Java Application] C:\Program Files\Java\jdk1.8.0_101\bin\javaw.exe  
File not identified, match with file = 50%, match with viruse 10%  
File not added to folders
```

- Оскільки файл не співпадає достатньо для прийняття рішення ні з чистими фалами, ні з вірусами, ми не можемо віднести його до файлів або вірусів. Дана ситуація виникла у зв'язку з недостатньою кількістю програм та вірусів для перевірки.

Висновки

- Представлений розв'язок є легким для розуміння, простим у реалізації та досить точним, також точність підвищується з часом і залежить від кількості контрольних файлів.
- Основним недоліком програми є швидкодія, оскільки для порівняння з багатьма фалами витрачається багато часу.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ